

پیدایش شهر به نخستین تمدن های بشری بر می گردد. نخستین خاستگاه پیدایش شهرنشینی و پیدایش شهر حوزه بین النهرین ما بین دجله و فرات به چهار هزار سال قبل می رسد.

آنگاه که انسان دگرگونی بزرگی را در فرهنگ بوجود آورد و سپس به سبب عواملی از قبیل: انقلاب کشاورزی، رواج داد و ستد و تجارت به علت مزاد بر نیاز تولیدات، اختراع خط و عوامل اداری، سیاسی و مذهبی موجب تکامل شهر فراهم گشت.

با بررسی هایی که در مورد تاریخچه پیدایش شهر و شهرنشینی در ایران بعمل آمده، به این نتیجه می رسیم که می توان این پدیده را در ایران به 3 دوره تقسیم کرد:

دوره اول: پیدایش شهرها و رشد آرام شهرنشینی که از شکل ابتدایی و تحولی کند برخوردار بوده و این دوره با سلسله مادیها شروع و در زمان ساسانیان به پایان می رسد.

دوره دوم: پیدایش شهر شامل دوره بعد از اسلام و حکومت های محلی و ملوک الطوائفی است که با رواج اسلام در ایران شروع شده بود؛ از این دوره آثار با ارزشی به جای گذاشته است. این دوره با حکومت صفویان به پایان می رسد.

دوره سوم: که با آغاز تحولات و دگرگونیهای انقلاب صنعتی در اروپا همراه بود، باعث گسترش شهرنشینی و ایجاد کلان شهرهای بزرگ در مناطق مختلف کشور شد و این امر موجب رواج شهرنشینی بی بند و بار را بر شهرهای ایران تحمیل کرد.

شهرداری

شهری بودن / غیر دولتی بودن

تعریف شهرداری

بر اساس ماده 5 قانون محاسبات عمومی کشور، موسسه ای عمومی، غیر دولتی است که دارای استقلال و شخصیت حقوقی بوده و تحت نظر شورای اسلامی شهر و نظارت دولت از طریق وزارت کشور برای انجام وظایفی که در قانون شهرداری آمده تاسیس شده که دارای ویژگی های زیر می باشد:

شهری بودن

شهرداری سازمانی است که در سطح فعالیت دارد و ملاکهای که بر اساس آن می توان به مکانی نام شهر داده متفاوت اند. داشتن جمعیتی بیشتر از حد معین، سیمای شهری، روابط شهری و مانند اینها از جمله این معیارها هستند.

غیر دولتی بودن

شهرداری سازمانی است که اهالی شهر، مدیران آن را برگزیده اند و اختیار خود را برای تصمیم گیری و اداره امور شهر به آنها سپرده اند. بنابراین شهرداری سازمان غیر دولتی است که دولت فقط نظارت بر آن را بر عهده دارد.

آموزش شهروندی

شهرها محل دائمی اسکان و زندگی بشری اند و اصولاً "برنامه ریزی شهری و مجموعه خدماتی که شهرداریها در شهر انجام می دهند، برای رفاه ساکنان شهرها (شهروندان) صورت می گیرد.

با توجه به این امر، قانون (شوراهای اسلامی شهر) این حق را برای شهروندان قائل شده است که با انتخاب نمایندگان خود بر نحوه عملکرد شهرداریها نظارت داشته و در برنامه ریزی های شهری سهیم باشند. با این وجود تک شهروندان نیز می توانند نظرات خود را به طرق مختلف به نمایندگان خود در شورای شهر، برنامه ریزان و مدیران منتقل سازند و در فرایند برنامه ریزی ایفای نقش کنند.

شهروند و مدیران شهری

شهروندان در قبال مدیران شهری حقوق و تکالیفی دارند که بسیاری از آنها آموزش بصری است. شهروندان باید بدانند که چه تکالیفی در حوزه شهر بر عهده دارند و در قبال انجام این وظایف از چه حقوقی بهره مند می شوند.

مدیران شهری نیز باید بدانند که انجام چه وظایفی را می توانند از شهروندان مطالبه کنند و در مقابل، در برابر شهروندان چه وظایفی دارند. در شهرهای کشور ما، علاوه بر اینکه فرهنگ شهرنشینی نهادینه نشده، مطالبات شهروندان نیز بی پاسخ مانده است و هیچ تعریف روشنی از شهر، قواعد شهری، شهرنشینی، شهروند و حقوق و تکالیف آنها، آموزش این حقوق و تکالیف، نقطه ای که در آن قرار گرفته ایم و نقطه ای که می خواهیم به سمت آن حرکت کنیم، ارائه نشده است. راستی این آموزش چیست؟ چه مواردی را در بر می گیرد؟

مسئولیت این آموزش بر عهده چه نهاد یا نهادهایی است؟ قبل از اینکه بخواهیم متولی آموزش شهروندی را در جامعه بشناسیم، بهتر است تا موضوعات آموزش شهروندی را مطرح نماییم.

آموزش شهروندی موضوعاتی چون شهروند و امکانات عمومی، حقوق شهروندی، شهروند و مردم، مشارکت اجتماعی، محیط زیست، شهر شاداب، ترافیک، زیباسازی شهر، بهداشت شهری، پرداخت عوارض و ایمنی، آلودگی شهری، گردشگری و غیره را در بر می گیرد.

هر چند آموزش این موضوعات هزینه ای را بر ما تحمیل می کند اما این در حالی است که هزینه آموزش شهروندان به مراتب کمتر از هزینه ای است که شهروندان و مدیران شهری آموزش ننديده بر بیکر شهر وارد می کنند؛ متولی آموزش شهروندی در فصل ششم قانون شهرداری، تحت عنوان «در وظایف شهرداری» ذیل ماده 55 وظایف شهرداری را در 28 ماده بیان کرده است.

شهروند و شهرداری

شهروندی

وظایف

- پرداخت مالیات ها و عوارض شهرداری

- مشارکت شهروندی

- مسئولیت پذیری شهروندی

- اطاعت از قانون شهرداری

- اعتماد به مدیران شهری در برنامه ریزی ها...

حقوق

- برخورداری از حقوق شهروندی

- بهره مندی برابر و عادلانه از کالاها و خدمات شهری

- مشارکت در تصمیم گیری های منطقه شهری خود

- برخورداری از ایمنی شهری

- دسترسی به اطلاعات شهری

- دخالت موثر در انتخابات مقامات محلی و شهری

شهرداری

وظایف

- اهمیت دادن به نگرش شهروندی و مشارکت آنان در مدیریت شهری

- آموزش فرهنگ شهروندی

- آموزش فرهنگ شهری

- تامین کالاها و خدمات مورد نیاز شهروندی

- پاسخگویی و مسئولیت پذیری

- ایمن سازی زندگی شهری

حقوق

- پذیرش فرهنگ شهروندی و زندگی شهری

- دریافت مالیات های محلی و عوارض شهری

- مسئولیت پذیری شهری

- مشارکت و همکاری با شهرداری

لینک مطلب در سایت : <http://tabriz.ir/?MID=21&Type=News&id=25>